

ΣΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΙΑΜΠΤΕΡ ΣΤΕΝΖΕΡ

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Σ' ΕΝΑ σπατάμ, κοντά στη μικρή επαρχιακή εκκλησούλα, ζούσε κατά την εποχή της Παλινορθώσεως, όταν δηλαδή όλοι οι ξερόιστοι Γάλλοι σύγγενεις ξαναγύρισαν μετά την επανάσταση, στην πατρίδα τους, ένας νέγρος εγγενής. 'Ο κόσμος τον έλεγε «Μαρκήσιος», μ' όποιος τον έβλεπε για πρώτη φορά ήταν άδύνατο να μην παραξενευτεί με την παράξενη περιβολή του. 'Όσοτος ήτανε σ' όλους σεβαστός και σ' όλους έκαναν έντυποι τάχοναμά του φερσίματα και ή αξιοπρεπής συμπεριφορά του. Φορούσε τὸ πατροπαράδοτο φόρεμα τῆς ἀριστοκρατίας, κοντή μολύττα δηλ. και παπούτσια άνοιχτά που άπάνω άσπραφταν άσημένιες πόρτες. Τά μακρὰ μαλλιά του ήταν δεμένα σὲ κοτούδα και πουδραρισμένα πάντα, όπως τῶν ἀριστοκρατῶν τοῦ παλαιοῦ καλοῦ καιροῦ. 'Η περιβολή του αὐτή άφ' ενός και οι τρόποι του άφ' ἑτέρου εἶχαν γίνει άφορητή νάνε πασίγνωστος σὲ τὴν περιοχή. 'Εκείνος όμως δὲν γνώριζε κανέναν γιατί ή τρομαρξέ πολιτικές διαμάχες και ή ἀδιάκοποι πόλεμοι τοῦ Ναπολέοντος εἶχαν ξεκαρτίσιους τὸς παλαιοῦ γνωρισμοῦ του. 'Ολόκληρος οἰκογενεὶς εἶχαν ξεγονάτῃσι Μά και ή Μαρκήσιος μας εἶχε ὑποστεί πολλές ήβειες και ὑλικές καταστροφές. 'Η 'Επανάσταση τοῦ τὰ εἶχε άράξει όλα: Τὸν πύργο τῶν προγόνων του και τὴν πατρογονική του περιουσία. 'Ο πατέρας του και ή μητέρα του εἶχαν πέσει θύματα τῶν βασιλικῶν τους φρονημάτων. Οι επαναστάτες στήν άσχηματῆ φρονική τους μαγιά τῶν εἶχαν και τὸς δύο κατακρεουργήσι! 'Εἶχε και ἕναν άδερφοῦ ή Μαρκήσιος, μὰ οὐτε ήθελε να τὸν ξέρη, γιατί ἕνω ἔπρητοσσε στήν άνακτορική φρουρά, πρόδωσε τὸ βασιλεῖα του και κατατάχθηκε σὲ δημοκρατικά τάγματα. Χρόνια δολοκλήρα δὲν εἶχε άκουσι να γίνεται λόγος για τὸν άδερφοῦ του αὐτόν. 'Όσο και νάχε πεθάνει.

'Ο Μαρκήσιος γυρίζοντας πάλι στή Γαλλία, με τὸς άλλους σύγγενεις, κατόρθωσε να πύχνη κάποιον μικρή σύνταξη, με τὴν όποία ζούσε αρκετά περιορισμένα. 'Αλλά και τὶ τοῦ χρειάζονταν τὰ πὸ πολλὰ χρήματα; 'Αὐτὸς οὐτε δυναρε πειά μπορούσε να κάνει, οὐτε ἔλπιδες νάχη για τὸ μέλλον. 'Εξακολουθούσε να διατηρη τὶς παλιές συνήθειες τῶν σύγγενων και ή σκέψη του πετούσε πάντα στή μακαρισμένη εποχή που ή ἀριστοκρατιόμος εἶχε πέραση...

Ότε φρόντιζε καν να μαθαίνη τὰ όνόματα τῶν συγχρόνων του μεγάλων άνδρων, ή Μαρκήσιος, 'Αντιθέτως όμως θυμάται όλα τὰ όνόματα τῶν εὐγενῶν και τῶν ὑπογενῶν τοῦ παρελθόντος, και ἕαν μπορούσε θά σταματούσε τὸ χρόνο και τὴν ιστορία στήν εποχή τοῦ Λουδοβίκου 16ου, πρό τῆς καταρσίμνης 'Επανάστασεως που άόρασε τὸς Γάλλους σύγγενεις...

Σὲ διάστημα τῆς ξερορίας του ἀπὸ τῆ Γαλλία, όταν ξεροράγη ή επανάσταση, ή Μαρκήσιος εἶχε ὑποφέρει πολύ, όπως εἶλεγε. Βέβηθε στήν άνάγκη για να ζήση να παραδίη μαθήματα χοροῦ σὲ νεαρές ἄεστες Γερμανίδες, που κατά τὴν εποχή τῆς εὐτυχίας του οὐτε για ὑπερήμερες δὲ θά τὶς ήθελε. Τόσο ήταν χυδαίες. 'Όλα αὐτὰ τὸ συλλογίζονταν τώρα ή παλιός σύγγενης και γέμιζε ή ψυχή του χολή και μίσος κατά τῶν συγχρόνων του, κατά τῆς προόδου...

'Επειδή μάλιστα ή νέος βασιλεὺς μοιράζονταν τὴν ξεουσία του με άνδραπόους τοῦ λαοῦ, αντίθετα πρὸς τὸς παλιούς μονάρχες, εἶχε ξεπέσει πολύ στή σνειδιστή τοῦ Μαρκήσιου. Για τὸν λόγο αὐτόν άκοιρίθηκε εἶχε κόψει κάθε σχέση με τὸς σύγγενεις που κατοικούσαν στὸς γειτονικούς πύργους, τῶν όποίων οὐτε τὰ όνόματα κἂν καταβόδιγαν να μάθη, γιατί εἶχαν πάρει τὸς τίτλους του ἀπὸ τὸ νέο, τὸν «λαϊκὸ» βασιλεῖα. Οι «νεοσυγγενεις» όμως αὐτοί, όπως τὸς εἶλεγε ή γέρο-Μαρκήσιος, ήταν πρόδομοι και παρ-ποικητικῶτασι απέναντι του και ἔταν τὸν συναντούσαν σὲ δρόμο παραμύριζαν με βαθεῖες ὑποκλίσεις για να περάση. 'Ο Μαρκήσιος δέχονταν τὶς ἐκδηλώσεις αὐτές με τὴν εὐγενική συγκατάβαση τοῦ παλαιοῦ σύγγενος, ἀλλά ἀπόφευγε κάθε συγχωρισμό μαζί τους.

Μεταξὺ τῶν «νεοσυγγενῶν» αὐτῶν ήταν κ' ένας στρατηγός άπόστρατος ξε αἰτίας τῶν τραυμάτων του, ή όποιος ζούσε, άποταρηνμένος κ' αὐτὸς σ' ἕναν πύργο μαζί με τὴν κόρη του, μὰ κοπέλλα πολύ όμορφη. 'Ο στρατηγός αὐτός, περιφρομος για τὰ κατορθώματα του και τὶς νικες που κέρδιζε στήν 'Ισπανία, εἶλεγονταν κόμης ντ' 'Ορβιέδο και ήταν ή μόνος άνδρωπος, με τὸν όποιο ή Μαρκήσιος θά καταβόδιγαν να συνανταγραφη. Αισθάνονταν κάποια συμπάθεια πρὸς τὸν άνδρωπο αὐτόν, τὸν όποιοῦ τὸ πρόσωπο, μολοντι παρομορφωμένο ἀπὸ πλῆθος σπαθίς, άπέπνεε πολλή τιμιότητα και άγαθότητα. 'Ο γέρο-στρατηγός, εἶλατρε τὴν κόρη του, πᾶγμα που έκανε τὸ Μαρκήσιο να τὸν ἐκτίμα περισσότερο.

'Ενα πρὸς ή παλιός σύγγενης βήμας παρικόμο ως τὸν πύργο τοῦ 'Ορβιέδο και καθήσε να ξεκουραστῆ σ' ἕνα ὑψωματάκι άντίκρου ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ κήπου τοῦ στρατηγού. 'Απὸ κει καμάρωνε τὸν ή-

λάνθιστο κήπο και τὴν ἀξιολάτρευτη κόρη τοῦ στρατηγού που μάτρε λουλούδια. 'Αποροφρημένος ἀπ' αὐτὸ τὸ όρατο θέαμα ή Μαρκήσιος δὲν πρόσεξε ἕναν ταῦρο που ἔτρεχε μανιασμένος πρὸς τὸ μέρος του. 'Ετσι ή ταῦρος ἔπέπνε ξεφρενά κατεπάνω του τὸν χτύπησε και τὸν κέλιος κατά γῆς. 'Η κόρη τοῦ στρατηγού εἶλε τὸ συνέβη, άφρησε μὰ κραυγή τρέμου κ' ἔτρεξε τρομαγμένη πρὸς τὸ δυστυχισμένο εὐγενή, ή όποιος βογγούτος και προσπαθούσε να πνίξη τὸς λυγμούς του. Τὸν σήμασε, τὸν συνέφερε μαζί με τὸν πατέρα τῆς, τὸν πήγαν κατόπι σὲ τὸ σπίτι του και τὸν ζήτησαν τὴν ἄδεια να τὸν ἐπισκέπτονται κάπου κάπου. 'Απὸ τὴν ἡμέρα αὐτή, παρὰ τὶς προλήψεις τοῦ Μαρκήσιου περὶ εὐγενείας, άρχισαν στενές σχέσεις μεταξύ αὐτοῦ τοῦ στρατηγού και τῆς κόρης του. Πολλές φορές ή Μαρκήσιος ἐπιλόευσεντο στὸν πύργο τοῦ στρατηγού, όπου μετὰ τὸ φαγητὸ έπαίζαν μὰ παρτίδα σκάκι. Μεγάλη οἰκειότητα ἀνεπτύσσεται σιγά-σιγά μεταξύ τῶν δύο εὐγενῶν οι όποιοι άρχισαν και να ξερομολογούσι να ἔνας στὸν άλλο τὶς περιπέτειες τῆς ζωῆς τους. 'Ο Μαρκήσιος διηγόνταν τὶς στερησεις του και τὶς ταλαιπωρίες του στήν ξερορία όταν τῆς κρεβες χειμωνιάτικες νύχτες πρηνοσος χωρίς φρειά, όταν ακόμα ήταν άναγκασμένος να ἐπιδορθώνη ή ἴδια τὸ ροῦχα του και τὰ ὑποδημάτα του. Μὰ και πάλι, δὲν ήταν όπως εἶλεγε, ή πὸ δυστυχισμένος ἀπὸ τὸς Γάλλους εὐγενείς, που εἶχαν καταφύγει στή Γερμανία. Και άνίφερε ἕνα πλῆθος δούμοσες, που εἶχαν γίνει ντανκάδες και βαρνονίσιες που κατάντησαν να πουλοῦν νρημ στὸς δρόμους για να ζήσουν... Εἶχαν τὴν ἔλπιδα οὐ ή ξερορία τους δά θά βαστούσε πὸλύ και τὰ άνεχόντουσαν όλα μ' ἔγκαρτίρηνα.

— Πούδς να τῶξερε, πρόσθετε ή Μαρκήσιος πὸς ή ξερορία τους ἐκείνη θά βαστούσε ἕκισι δολοκλήρα χρόνια. Μὰ τώρα όλα ξεκατόσταν πειά και θεσποῦ τὸν ναυτοῦ μου εὐτυχία που σῆς γνώρισα, στρατηγέ. 'Εσείς δὲν μοιράζετε καθόλο με τὸς άλλους και θαρροῦ πὸς ἔχετε μερομειες δικές μου πεποθήσεις κ'ι αὐτὸ μ' εἶχαρτα. Εἶχα ἕναν άδερφοῦ άχαρκατῆριστο που καταδέχτηκε να ὑπερτίση τὴν Δημοκρατία. 'Όταν εἶνε κανεις πληθεις ή άφοσίωση πρὸς τὴν Δημοκρατία συγχρητοσις. Και να γιατί οὐς θανατώσ, στρατηγέ... Κερδίεται τὸν τίτλο τοῦ κόμητος...

— Καθόλο, τὸν δεινόμει ή στρατηγός. Εἰμαι ἀριστοκρατῆς ἐκ γενετῆς Μαρκήσιος. 'Αγαποῦσα όμως τὸ στρατιωτικὸ στάδιο. 'Όταν ἐκρηόχη ή ἐκτανσίωση ὑπηρετούσα σὲ στρατὸ τὸ βασιλεῖα.

— Ξέχασα όμως τὴν ἀριστοκρατική καταγωγή μου, ξεακολουθῆς ή στρατηγός, ξεχάσα τὶς συμφροές τῆς οἰγενείας μου που τότε τὸ βασιλιάσος οι επαναστάτες, τα ξεχάσα όλα για να ὑπερτίση τὴ Γαλλία! 'Αφρησα κατά μέρος τὶς προπατάλησεις τῆς ἀριστοκρατίας, με τὴ σκέψη οὐ ήταν προτιμώτερο να ὑπερτίση τὴν πατρίδα μου, παρὰ τὸ βασιλεῖα. Στὸ μεγάλο σχολείο τοῦ στρατοῦ, Μαρκήσιος, μαθαίνει κανεις να εἶνε φιλόκατρες και άγαθός. Οι περιούστεροι σύγγενεις που ὑπερθετοσαν σὲ στρατο, παρἕμειναν όπως κ' ἐγὼ. 'Ελάσιστοι αὐτοξεορίσταν.

'Ο Μαρκήσιος άκούοντας τὰ λόγια αὐτὰ άνατινδόνταν στὸ κέθισμα του, έπερε ταμπάκο ἀπὸ τὴν ταμπακίρα του και ρουφουσε, ρουφουσε για να ἡσυχάση τὰ νεύρα του, μὰ δὲν τὸ κατόρθωσε και ξεσπασε:

- Δὲν ὑπηρετούσατε καθόλο τὴ Γαλλία, στρατηγέ, όταν πολεμούσατε στήν 'Ισπανία, ἀλλὰ τὸ φιλόδοξο αὐτοκράτορας σας, τὸν Βοναπαρτη. Τὰ ἴδια θά μοῦλεγε και ή άδερφοῦς μου που ἔχω τώρα εἰκοσιπέντε χρόνια να τὸν ἴδω, μὰ δά θά τὸν συγχωροσσε. Πρῆπει να ζούμε με τὶς παραδόσεις ἐκείνων που μάς γέννησαν. 'Η χειρόφτησί μας ἀπ' αὐτῆς σημαίνει προδοσία! φώναξε τέλος ή Μαρκήσιος και σταμάτησε.

'Ο στρατηγός ἀπὸ λεπτότητα δὲν εἶπε τίποτα. Πῆρασαν μερικὰ λεπτά χωρίς να μιλοῦν. Ξαφρενά ή Μαρκήσιος ρώτησε:

- Και πὸ εἶνε τὸ όνομα τῆς οἰγενείας σας, στρατηγέ...
- 'Ο πατέρας μου, άνήτησε ή στρατηγός, ήταν ή μαρκήσιος ντῆ Σεργιάν και κατάντησαν ἀπὸ τὴν 'Οβρόνη.
- Σεις Σεργιάν! φώναξε καταλήκτικὸς ή Μαρκήσιος. Τότε λοικὸν εἶλατε ή άδερφοῦς μου.

Στὸ στρατηγός σημάθηκε και χύθηκε ν' άγκυλιάζη τὸ Μαρκήσιο. Στὸ μεταξύ όμως ή Μαρκήσιος εἶχε σησθεῖ και πᾶζει τὸ καπέλο του. Για μερικὰ δευτερολεπτα στάθμην ή ἕνας άντικρου στήν άλλο και κυτάζονταν. 'Η ἀδελφική λαγάρτα του στρατηγού εἶχε παγῶσει μπρὸς στήν παφρονοντική ψυχρότητα τοῦ Μαρκήσιου. Τέλος χαιρετίσταν κλίνοντας ἀπλῆς τὸ κεφάλι με παγερή ἔθιμοτυπία και χωρίσταν για πάντα!...

Μία κοπέλλα πολύ όμορφη...